

AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIEȚII A AȘM
asupra raportului pe proiectul din cadrul Programului de Stat 20.80009.7007.04
Biotehnologii și procedee genetice de evaluare, conservare și valorificare a agrobiodiversității.
Prioritatea III. Mediul și schimbări climatice
Conducător de proiect: Dr. hab. ANDRONIC Larisa

Perfectat în baza audierii raportului anual a *implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării* la Ședința comună a AȘM și Consiliul științific al Institutului de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor din 09.12.2021

S-a discutat: Raportul pe proiectul de cercetare din cadrul Programului de Stat (2020-2023), etapa anului 2021 20.80009.7007.04 Biotehnologii și procedee genetice de evaluare, conservare și valorificare a agrobiodiversității., director proiect dr. hab. ANDRONIC Larisa, Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor

S-a decis prin vot unanim:

Luând în considerare dezbaterile din cadrul audierii publice și avizele experților, se aprobă următorul aviz consultativ asupra proiectului:

Proiectul este „**Aprobat**”, cu calificativul general „**Excelent**” (50,1).

Calificative pe criterii:

1. *Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute pe durata executării/implementării proiectului* – “Excelent”.

În cadrul cercetărilor efectuate au fost realizate mai multe activități care au ținut spre atingerea obiectivelor și respectiv scopului propus. Cercetările au un caracter multilateral, complex, pe un spectru larg de culturi, metode și tehnici de manipulare interdisciplinare, similar contextului în care este formulat scopul proiectului. Astfel, scopul și obiectivele au fost atinse conform propunerii de proiect.

2. *Diseminarea rezultatelor obținute* – “Excelent”:

- articole din alte reviste editate în străinătate – 6
- în reviste naționale de categoria B+, B, C - 2;
- lucrările conferințelor internaționale - 31;
- în culegeri conferințe naționale, teze la conferințe – 36.
- alte lucrări științifico-metodice - 1
- publicații electronice – 1
- lucrare de popularizare a științei - 1

Rezultatele obținute în cadrul proiectului au fost publicate în 84 lucrări științifice, iar altele 17 sunt în proces de editare; 1 lucrare de popularizare a științei. De asemenea au fost depuse 3 cereri de brevet de invenție, 1 hotărâre pozitivă de acordare a brevetului de invenție, 1 brevet pentru soi de plantă, 14 materiale la saloane de invenții. A fost creat 1 spot publicitar, s-a participat la 4 emisiuni de promovare a realizărilor. Pentru realizări, au fost obținute 7 medalii de aur, 2 medalii de argint, 5 medalii de bronz la expoziții și saloane.

3. Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute, materializarea rezultatelor și perspective de implementare – “Excelent”.

- brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală - 1;
- cereri brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală - 3;
- hotărâre de acordare a brevetului de invenție - 1
- materiale la saloanele de invenție (medalii, diplome, prezentări, etc) – 18.
- teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate în anul 2021 - 1
- participări la emisiuni TV/radio – 4

În anul de referință au fost înregistrate 3 soiuri de grâu și unul de năut, care sunt produse științifice cu valoare socio-economică mare, iar implementarea lor în complexul agroindustrial poate avea perspective dacă se va continua promovarea și diseminarea acestora către producătorii agricoli. De asemenea, rezultatele s-au materializat în număr impunător de articole științifice, ce promovează imaginea țării la nivel științific și creează perspective de colaborări naționale și internaționale în vederea soluționării problemelor la nivel național, regional și mondial.

4. Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat – “Bine”.

Ponderea tinerilor implicați în proiect constituie 30,8 %. Membrii echipei proiectului au fost implicați în: elaborarea și predarea a două cursuri la ciclul I, licență; coordonarea și elaborarea a 3 teze de master. A fost susținută și confirmată 1 teză de doctor habilitat.

5. Colaborarea națională/internațională în cadrul proiectului – “Excelent”.

Colaborarea în cadrul proiectului se reflectă în cele 6 entități naționale și 8 internaționale, cu care autorii proiectului au încheiate diferite forme de colaborări. Ca rezultat al colaborărilor s-au conturat mai multe realizări, publicații, participări la conferințe, rapoarte. Acest fapt denotă caracterul internațional al cercetărilor.

Concluzii, recomandări

Recomandări:

- de încadrat tineri ca personal științific și intensificarea pregătirii cercetătorilor prin doctorat.

Concluzii:

Rezultatele la proiect prezintă un volum vast de date cu referire la evaluarea complexă a influenței factorilor genetici și ambientali (biotici, abiotici) asupra variabilității caracterelor de productivitate, rezistență la secetă și boli fungice la diferite culturi cerealiere păioase, leguminoase, tomate. În acord cu obiectivele trasate, membrii echipei proiectului au pus în evidență: unele aspecte ale mecanismelor de răspuns al plantelor de grâu comun la acțiunea simultană a temperaturii joase și fitopatogenilor fungici în sistemul peroxidazic; particularitățile de variabilitate genetică, fenotipică, editabilitate și progres genetic pentru rezistența la temperaturi limitative la soia și tomate, componente ale productivității la grâul comun. De remarcat rezultatele importante cu valoare aplicativă: obținerea materialului inițial valoros pentru triticale, grâu durum, grâu comun, tomate;

crearea noilor combinații de grâu comun; identificarea noilor linii de culturi cerealiere păioase, leguminoase, tomate cu însușiri performante. Aprecierea rezultatelor: 7 medalii de aur, 2 de argint, 5 de bronz la saloane internaționale de invenții.

Raportul proiectului pentru anul 2021 corespunde după structură, conținut, valoare științifică și impact pentru așa tip de lucrări. Rezultatele prezentate ating scopul și obiectivele planificate.

Conducător al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Boris Găină

Secretar Științific al Secției
Dr.

Gabriela Romanciuc